

2022-03-21

Sekretariatet
Daniel Nilsson
Tfn: 063-14 75 71
E-post: daniel.l.nilsson@regionjh.se

HSN/1770/2021

Svar på initiativärende om utredning om högkostnadsskydd för hjälpmedel

Ärendebeskrivning

Frida Skoog, Moderaterna, inkom den 23 november 2021 med ett initiativärende med förslag på att Region Jämtland Härjedalen ska utreda hur ett högkostnadsskydd för hjälpmedel kan utformas samt vilken finansiering det kräver. Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 24 november 2021 att bifalla initiativärendet samt att ärendet skulle återredovisas vid nämndens ordinarie sammanträde i april 2022.

Initiativtagaren beskriver värdet och vårt gemensamma intresse av att medborgare har tillgång till de hjälpmedel som krävs för att kunna vara en del av det vardagliga samhället. Enligt initiativtagaren begränsas patienternas tillgång till hjälpmedel av att kostnaden blir för hög för den enskilde.

Utredaren har gjort en omvärldsbevakning med de tre regioner (Värmland, Gotland och Uppsala) som idag har ett högkostnadsskydd för hjälpmedel (samtliga mellan 1100-2000kr/12-månadersperiod). Region Dalarna har gjort en större utredning (start 1 januari 2020 och pågående) i frågan som är analyserad och dialog har förts med Dalarnas utredare. Internt inom Region Jämtland Härjedalen har kontakter tagits med nyckelpersoner som har ansvar över eller uppdrag inom hjälpmedel och medicintekniska produkter. Även brukarråd via Hjälpmedels- och förrådsenheten är kontaktade.

Genomförd utredningen visar att en jämställd tillgång till hjälpmedel, oberoende av den enskildes ekonomiska förutsättningar är av värde för främst medborgaren men även regionen som vårdgivare och samhället i stort.

Region Dalarna beskriver att 3% av hjälpmedelsanvändarna skulle komma upp i ett eventuellt högkostnadsskydd på 1 200kr/12-månadersperiod. Ansvariga enheter inom Region Jämtland Härjedalen gör motsvarande bedömning. Individerna bakom de 3%-en bedöms ha ett ekonomiskt behov av att högkostnadsskyddet finns. Inte minst utifrån att det är vanligt att medborgare med försörjningsstöd från Östersunds kommun också återkommande söker bidrag för hjälpmedelskostnader.

Region Dalarnas utredning och ett 1-årigt pilotförsök med högkostnadsskydd inom Region Stockholm visar på svårigheter att rikta subventioneringen så att de medborgare med störst behov också är de som får del av högkostnadsskyddet. Detta skulle kräva en automatisering av högkostnadsskyddet, vilket inte finns tillgängligt idag. Denna erfarenhet delas med tjänstemän inom Region Jämtland Härjedalen med uppdrag inom de icke automatiserade högkostnadsskydden för ambulanstransport och ineliggande specialistsjukvård. Införandet av automatiserat frikort för hjälpmedel bedöms av Region Stockholm som inte ekonomiskt försvarbart varpå pilotprojektet avslutades. Även Region Dalarnas utredning och interna diskussioner inom Region Jämtland Härjedalen beskriver större kostnader och tekniska svårigheter med införandet av sådan automatisering.

De hjälpmedel som Region Jämtland Härjedalen ansvarar för lyder under regelverken för medicintekniska produkter. Många hjälpmedel finns som inte lyder under dessa regelverk men de ligger inte under Regionens ansvar, benämningen medicintekniska produkter är därför en bättre benämning varpå den används i utredningen. Produkterna hanteras idag vid samtliga sjukvårdsenheter inom regionen. Även om definitionen begränsas till personligt utprovade och förskrivna medicintekniska produkter som nyttjas av patienten utanför en vårdinrättning så hanteras dessa av ett 10-tal enheter/vårdinrättningar i regionen. Dessa enheter hanterar produkterna enligt egna rutiner, fristående från varandra och ett flertal enheter når inte upp till kraven i gällande lagar, förordningar och föreskrifter. Ett exempel utifrån det är att kostnader för den enskilde är olika beroende på vilken enhet som är ansvarig eftersom inget gemensamt stöd finns. Således är det inte avgjort vilka produkter som skulle ingå i ett eventuellt högkostnadsskydd för hjälpmedel/medicintekniska produkter.

Slutsatsen av utredningen är att det kan finnas ett behov av ett högkostnadsskydd för hjälpmedel/medicintekniska produkter men att den detaljfrågan inte bör lösas före en ordnad organisation för Regionens generella hantering av medicintekniska produkter. Först därefter kan det bli aktuellt att djupare analysera kostnaderna för införandet av ett automatiserat högkostnadsskydd som i sig bedöms vara en förutsättning för att nå de med de ekonomiskt största behoven av sådant högkostnadsskydd.

Regiondirektören har gett förvaltningen i uppdrag att ta fram underlag för hur regionen ska arbeta brett med medicintekniska produkter, inkluderat resurser för att utreda frågan. Vidare utredning av högkostnadsskydd för medicintekniska produkter kan med fördel tillföras den kommande översynen för helhet och likriktning.

Regiondirektörens förslag

Initiativärendet tas med som en del i planering av kommande översyn kring hur regionen ska arbeta brett med medicintekniska produkter.

I tjänsten

Anders Byström
Tf. Regiondirektör

Chef
Verksamhetsområde/Ledningsstab

Utdrag till

Organisation/person som protokollsutdrag och/eller yttrande ska skickas till.